

Coronacrisis: regionale verschillen in impact op werkgelegenheid

4 juni 2020

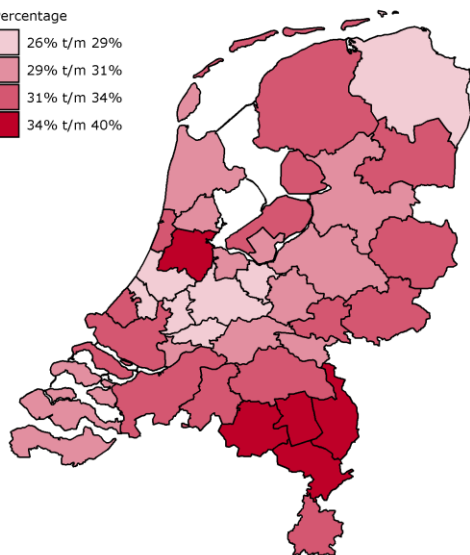

De uitbraak van het coronavirus en de intelligente lockdown die het kabinet in reactie daarop heeft ingesteld, bezorgen de economie flinke schade. Een terugval in en verandering van werkgelegenheid is onvermijdelijk, ondanks de vele steunmaatregelen die de overheid heeft genomen. De mate waarin de werkgelegenheid wordt geraakt verschilt sterk per arbeidsmarktregio. UWV verwacht dat Groot Amsterdam, Zuidoost Brabant, Noord- en Midden-Limburg hard geraakt worden en dat Groningen, Rijk van Nijmegen en Zuid-Holland Centraal tot de minst getroffen regio's behoren door de Coronacrisis. Dit komt doordat een aantal sterk getroffen sectoren zoals horeca, cultuur en metaal & technologische industrie geconcentreerd zijn in een aantal regio's.

Figuur 1 Verwachte impact op regionale werkgelegenheid in 2020 per arbeidsmarktregio: percentage van de werknemers in sectoren met grote of zeer grote krimp (links) en groei (rechts)

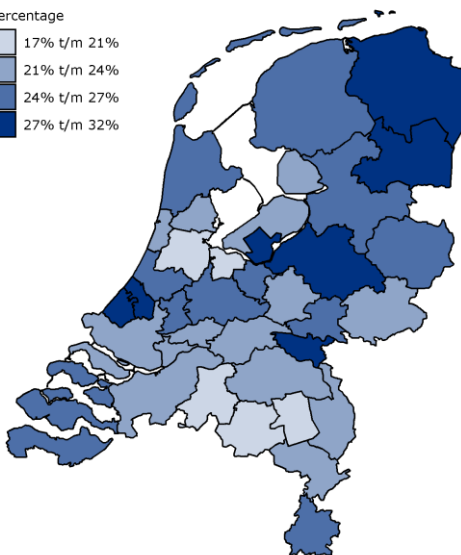
Percentage van de werknemers in sectoren met grote of zeer grote krimp

Percentage
26% t/m 29%
29% t/m 31%
31% t/m 34%
34% t/m 40%

Percentage van de werknemers in sectoren met groei

Percentage
17% t/m 21%
21% t/m 24%
24% t/m 27%
27% t/m 32%

Bron: UWV Polisadministratie, gecombineerd met SUWI Bedrijvenregister voor de indeling naar sectoren. Peildatum ultimo oktober 2019. Het gaat om de woonregio van de werknemers.

UWV **monitort** de arbeidsmarktontwikkelingen als gevolg van de coronacrisis. UWV verwacht, op basis van de huidige kennis, dat de impact van de coronacrisis op de werkgelegenheid in 2020 op **landelijk niveau** groot is. Het kabinet heeft diverse steunmaatregelen in het leven geroepen om zoveel mogelijk werkgelegenheid te behouden (zie bijlage). Ook zijn er allerlei initiatieven die er toe bijdragen dat vraag en aanbod op de arbeidsmarkt elkaar vinden.¹ Hoewel nog

¹ Zie bijvoorbeeld: <https://nlwerktdoor.nl>

onzeker is of en hoe bedrijven zich kunnen aanpassen en wat de effecten zijn van de steunmaatregelen op werkbehoud, wordt wel steeds duidelijker dat de impact op de werkgelegenheid sterk verschilt per sector.² En omdat sommige sectoren sterker geconcentreerd zijn in bepaalde regio's verschilt de impact ook per regio.

Om de impact inzichtelijk te maken, heeft UWV de sectoren ingedeeld in vijf categorieën die lopen van 'zeer grote krimp' tot 'groei' van werkgelegenheid (zie bijlagen voor een overzicht van de mate van impact per sector en de methodiek). Tot de sectoren met een (zeer) grote krimp behoren onder andere delen van de zakelijke dienstverlening (met name uitzendbureaus en de reisbranche), horeca, cultuur, sport & recreatie, sierteelt, metaal & technologische industrie en detailhandel non-food. De sectoren met (zeer) grote krimp omvatten 32% van alle werknemers. Daarentegen werkt circa 23% van de werknemers in een sector die vermoedelijk groeit in 2020, namelijk de zorg & welzijn, openbaar bestuur en de post en koeriersbranche. Figuur 1 toont per arbeidsmarktregio het aandeel van sectoren met een verwachte (zeer) grote krimp van werkgelegenheid (links) en het aandeel van sectoren met een verwachte groeiende werkgelegenheid (rechts).

Tabel B.1 in de bijlage geeft een overzicht van het aandeel werknemers naar de vijf krimp- of groeicategorieën, per arbeidsmarktregio (de woonregio van de werknemers). Meer (detail-)informatie is ook te vinden in de factsheets van alle 35 arbeidsmarktregio's: 'Coronacrisis: impact op de werkgelegenheid in de regio'.

Verlies van werk dreigt vooral in Zuidoost Nederland en Groot Amsterdam

In **Groot Amsterdam** werkt 34% van alle werknemers in een sector met grote of zeer grote krimp van werkgelegenheid (ruim 182 duizend werknemers). Landelijk gaat het om 32%. In Groot Amsterdam zijn luchtvaart, cultuur, sport & recreatie en horeca sterk vertegenwoordigd. Dit zijn juist de sectoren die snel geraakt werden door de coronacrisis. De luchtvaart werd in korte tijd vrijwel volledig stilgelegd. Horecagelegenheden gingen voor een groot deel dicht en culturele en sportactiviteiten werden afgelast. Al deze sectoren zullen in 2020 geleidelijk opstarten maar zeker nog niet op hun oude volume. Ook de uitzendbranche wordt getroffen. Ruim 9% van de Amsterdamse werknemers werkt via de uitzendbranche. In Groot Amsterdam werkt 18% in een sector waar nog sprake is van groei. Dat is lager dan het landelijk gemiddelde (23%).

De arbeidsmarktregio's **Helmond-De Peel** en **Zuidoost Brabant** voelen een verlies aan banen vooral in de metaal en technologische industrie, waar de auto-industrie ook toe behoort. Daarnaast werken in deze regio's veel mensen via de uitzendbranche. Afname van werk in de horeca en detailhandel non-food heeft uiteraard ook effect op de werkgelegenheid in deze regio's. In Helmond-De Peel werkt 35% van alle werknemers in een sector met (zeer) grote krimp (dat komt neer op bijna 38 duizend werknemers). Zuidoost Brabant is een van de regio's die het zwaarst getroffen wordt. In de regio werkt 40% (bijna 87 duizend werknemers) in een van de krimpsectoren. Zo'n 17% werkt in een van de sectoren met groei, dat is veel lager dan het landelijk gemiddelde.

In de regio's **Noord-Limburg** en **Midden-Limburg** zijn er veel werknemers die werken in een van de volgende vier sectoren met (zeer) grote banenkrimp: metaal & technologische industrie, horeca, uitzendbranche, detailhandel non food. In Noord-Limburg werkt in totaal 35% van alle werknemers, zo'n 43 duizend mensen, in een sector met (zeer) grote krimp. In Midden-Limburg betreft het 34%, ruim 36 duizend werknemers.

Groei in zorg en openbaar bestuur: Noordoost Nederland en Zuid-Holland

Landelijk werkt 23% van alle werknemers in een van de sectoren waar het werk (nog steeds) toeneemt: zorg & welzijn, openbaar bestuur en de post- en koeriersbranche. In **Groningen** en **Drenthe** gaat het om respectievelijk 32% en 27% van de werknemers. Groningen behoort tot een van de arbeidsmarktregio's die het minst getroffen wordt. Voor Drenthe geldt dat er wel relatief veel mensen in een groeisector werken, maar ook 32% in een sector met (zeer) grote krimp.

In de **Stedendriehoek en Noordwest Veluwe**³ werkt 28% van alle werknemers in een groeisector. Het gaat om 73 duizend mensen waarvan bijna 50 duizend in de zorg & welzijn en 21 duizend in het openbaar bestuur. Werknemers in het openbaar bestuur werken onder andere bij UWV, gemeenten, werkbedrijven, provincies, Belastingdienst, Defensie, Kadaster en waterschappen. Verder werken er in deze regio ruim 2 duizend werknemers in de post & koeriersbranche. Voor koeriers is er meer werk door de toegenomen online verkoop. In het **Rijk van Nijmegen** werkt 29% in een van de groeiende sectoren. Daarvan werken relatief veel mensen in de zorg en welzijn.

De regio **Haaglanden** kenmerkt zich door veel werk in het openbaar bestuur. Naast het centrum van de Rijksoverheid is Den Haag ook een grote gemeente en provinciehoofdstad met veel ambtenaren. In deze regio zijn ook veel werknemers actief in de zorg en welzijn. In totaal werkt in de regio Haaglanden 27% in een van de sectoren waar nog steeds sprake is van groei. Maar voor deze regio geldt ook dat er relatief veel mensen werken via de uitzendbranche (11%), dus in een van de krimpsectoren. In totaal werkt zo'n 32% van de mensen in deze regio in sectoren met grote krimp. Het beeld voor deze regio is dus divers. Ook **Zuid-Holland Centraal** heeft veel werknemers die in de zorg & welzijn en het openbaar bestuur werken. Van alle werknemers werkt 28% in een groeiende sector en 27% in een sector met (zeer) grote krimp. In Zuid-Holland Centraal is het aandeel werknemers dat werkt via een uitzendbureau met bijna 7% lager dan gemiddeld.

² Zie UWV (7 mei 2020). *Coronacrisis: impact op de werkgelegenheid verschilt per sector*. UWV zal deze analyse actualiseren als er meer relevante data beschikbaar zijn en op termijn ook de impact gaan vertalen naar de gevolgen voor de langere termijn.

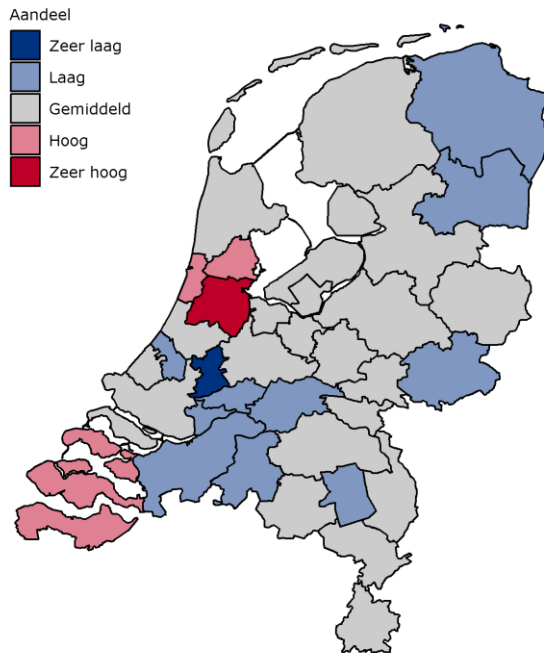
³ De Stedendriehoek bestaat uit de gemeenten Apeldoorn, Deventer en Zutphen.

Uitgelicht: drie sectoren die geconcentreerd zijn in enkele regio's

Enkele sectoren komen in ongeveer dezelfde mate voor in alle arbeidsmarktregio's. Dat geldt bijvoorbeeld voor de detailhandel en het onderwijs (afgezien van de universiteiten). Regio's hebben hun eigen verzorgingsgebieden voor consumenten en scholieren, waardoor de werkgelegenheid in die sectoren samenhangt met het aantal inwoners. De impact van de coronacrisis op de detailhandel en het onderwijs leidt daardoor niet tot grote verschillen tussen regio's. Er zijn ook sectoren die sterker geconcentreerd zijn in een aantal regio's, zoals de horeca, de metaal & technologische industrie en de cultuur, sport & recreatie. De impact op deze sectoren zorgt wel voor grote verschillen tussen regio's.

Horeca: Groot Amsterdam, Zeeland

Typering aandeel sector in totaal aantal werknemers: horeca

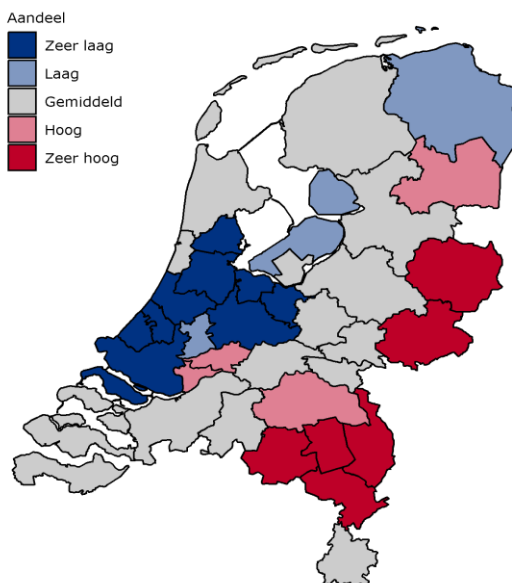
Bron: Polisadministratie UWV en SUWI Bedrijvenregister (eind okt. 2019)

De horeca wordt zeer zwaar getroffen door de coronacrisis. Restaurants en cafés waren grotendeels gesloten tot 1 juni 2020 of alleen open voor afhaal en bezorging. Hotels mochten open blijven, maar zagen het aantal gasten de laatste maanden sterk teruglopen. Hoewel de horeca in elke regio werkgelegenheid biedt, is de sector in sommige regio's sterker vertegenwoordigd dan in andere. Toerisme speelt een belangrijke rol in de verklaring waarom er in sommige regio's relatief veel horecabanen zijn. Maar ook de aanwezigheid van hogescholen en universiteiten is van belang. In studentensteden zijn immers veel horecagelegenheden te vinden.

Groot Amsterdam heeft een zeer hoog aandeel horecabanen. Er wonen veel studenten en de stad wordt druk bezocht door toeristen. In regio's waar de horeca afhankelijk is van buitenlandse toeristen worden ondernemers extra hard geraakt vanwege de huidige reisbeperking. In twee aangrenzende regio's is de horeca ook sterk vertegenwoordigd: **Zuid-Kennemerland en IJmond** en **Zaanstreek/Waterland**. Waarschijnlijk zijn dit voor een deel mensen die werken in de Amsterdamse horeca. Daarnaast zijn hier toeristische trekpleisters te vinden als de Zaanse Schans en Volendam en badplaatsen als Zandvoort. Ook **Zeeland** trekt veel gasten, zowel dagjesmensen als buitenlandse toeristen. Zeeland heeft naast strandtenten veel vakantieparken en campings.

Metaal & technologische industrie: zuidoosten en oosten van Nederland

Typering aandeel sector in totaal aantal werknemers: metaal en technologische industrie

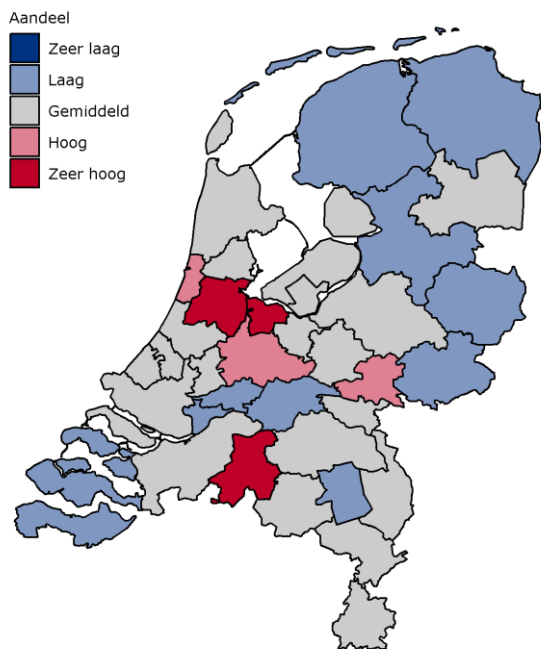
Bron: Polisadministratie UWV en SUWI Bedrijvenregister (eind okt. 2019)

De metaal & technologische industrie wordt naar verwachting zwaar getroffen. Deze sector is internationaal georiënteerd en daardoor sterk afhankelijk van het buitenland. Er kunnen productiebelemmeringen ontstaan doordat grondstoffen en halffabricaten uit het buitenland niet of beperkt geleverd kunnen worden. Maar ook de vraag naar producten zal dit jaar verder dalen door de wereldwijde recessie. Dit geldt met name voor transportmiddelen. Die markt is sterk teruggelopen door de afgenomen handel met het buitenland. Een uitzondering geldt voor producenten van medische apparatuur en beschermingsmateriaal, die ook onder deze sector vallen. De vraag naar deze producten heeft juist de wind mee.

De metaal en technologische industrie is sterk vertegenwoordigd in het zuidoosten en oosten van het land. De regio's in het **Oosten van Brabant** en **Noord- en Midden-Limburg** staan bekend om de vele techbedrijven, zoals Philips, ASML en transportmiddelenfabrikant VDL Groep. Ook in het Oosten (**Achterhoek, Twente** en **Zuid-Drenthe**) van het land zijn veel techbedrijven, met name op het gebied van elektronica en machines. Naast de grote clusters in het zuidoosten en oosten, valt het relatief hoge aandeel metaal en techniek in de regio **Gorinchem** en **Drechtsteden** op. Dit betreft vooral werknemers van grote scheepswerven.

Cultuur, sport & recreatie: noorden van de Randstad en Midden-Brabant⁴

Typering aandeel sector in totaal aantal werknemers: cultuur, sport en recreatie

Bron: Polisadministratie UWV en SUWI Bedrijvenregister (eind okt. 2019)

De impact op de werkgelegenheid in de cultuur, sport & recreatiesector is enorm. Bijna alle voorstellingen, sportwedstrijden en evenementen zijn gedurende de corona-uitbraak afgelast. Festivals vinden in ieder geval tot 1 september 2020 geen doorgang. De vooruitzichten na 1 september zijn eveneens somber, omdat de evenementenbranche moeilijk kostendekkend kan opereren in de anderhalvemetersamenleving, en evenementen mogelijk ook na 1 september nog verboden blijven. Voor musea, bibliotheken, dierentuinen en pretparken is de situatie iets gunstiger. Ze hebben hun deuren tijdelijk moeten sluiten, maar mogen inmiddels weer open. Door de maatregelen zullen de bezoekersaantallen voorlopig echter lager dan voor de crisis zijn.

Het aandeel werknemers in de sector verschilt sterk tussen de regio's. **Groot Amsterdam** en **Midden-Utrecht** zijn belangrijke culturele centra. Er zijn diverse poppodia, theaters, musea en evenementenhallen (zoals de RAI en Jaarbeurs). Ook zijn in beide steden kunstopleidingen vertegenwoordigd. In **Gooi en Vechtstreek** en **Zuid-Kennemerland en IJmond** wonen veel forenzen. Werknemers in de cultuur, sport & recreatie uit deze regio's werken vaak in Amsterdam of Utrecht. Daarnaast heeft Gooi en Vechtstreek een aantal grote musea (zoals Beeld & Geluid, Singer).

In **Midden-Gelderland** (Burgers Zoo, Openluchtmuseum) en **Midden-Brabant** (Efteling, Beekse Bergen) is de werkgelegenheid vooral geconcentreerd bij dierentuinen, musea en pretparken. Ook heeft Midden-Brabant de Rockacademie, een dansopleiding en een conservatorium, waardoor het een aantrekkelijke woonregio is voor mensen met culturele beroepen.

⁴ De kaart toont het aandeel werknemers in de sector cultuur, sport en recreatie. In deze sector werken ook relatief veel zelfstandigen. Het aantal zelfstandigen is niet voor alle sectoren op detailniveau niet bekend en daarom buiten beschouwing gelaten.

Bijlage 1 Verwachte impact op sectorale werkgelegenheid

Hoewel er nog veel onzekerheid is, wordt het wel steeds duidelijker dat de impact op de werkgelegenheid sterk verschilt per sector. Bepaalde segmenten van de economie worden (nog) niet of nauwelijks getroffen of groeien nog steeds. Maar er zijn ook al sectoren die naar verwachting sterk krimpen. De getroffen sectoren verschillen in de mogelijkheid om op korte termijn te reageren op het stilvallen of verminderen van de economische activiteit. Ze verschillen bijvoorbeeld in de mogelijkheden om andere activiteiten te ontplooiën en ook in de opties die ze hebben om hun personeel te behouden of juist af te stoten. Voor de impact op de werkgelegenheid in een sector zijn ook het aandeel werknemers met een flexibel contract en het aandeel zelfstandigen in de sector van belang.⁵ Werkgevers die veel mensen met een tijdelijk of flexibel contract in dienst hebben, zullen sneller afscheid nemen van hun personeel in moeilijke economische situaties dan werkgevers met veel werknemers met een vast contract, ook al wordt met de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor behoud van Werkgelegenheid (NOW) gestreefd naar het zoveel mogelijk in dienst houden van personeel. Zelfstandigen zien hun omzet terugvallen en kunnen minder uren werken dan ze wellicht willen.

UWV verwacht dat met name de verhuur en overige zakelijke dienstverlening (waaronder uitzendbureaus en reisbureaus), de sierteelt, de luchtvaart, horeca en cultuur, sport en recreatie hard worden geraakt. Daarnaast gaat UWV uit van een grote banenkrimp in de metaal en technologische industrie, detailhandel non-food, autohandel, personenvervoer over land en overige dienstverlening (waaronder de persoonlijke dienstverlening als kappers ed.).⁶

Onderstaande figuur laat de verwachte impact op de sectorale werkgelegenheid in 2020 zien van het coronavirus.

Verhuur en overige zakelijke diensten* Horeca Cultuur, sport en recreatie Luchtvaart Sierteelt	zeer grote krimp
Detailhandel non-food Metaal en technologische industrie Overige dienstverlening** Autohandel Personenvervoer over land	grote krimp
Specialistische zakelijke diensten*** Groothandel Bouwnijverheid Overige industrie**** Goederenvervoer Logistieke diensten Chemische industrie	gemiddelde krimp
Onderwijs Detailhandel food Financiële instellingen Informatie en communicatie Voedings- en genotmiddelenindustrie Verhuur van en handel in onroerend goed Energie, water en afval Fruit- en groenteteelt	geen/kleine krimp
Gezondheids- en welzijnzorg Openbaar bestuur Post en koeriers	groei

* betreft o.a. uitzendbureaus en reisbureaus.

** betreft o.a. persoonlijke dienstverlening (w.o. kappers en nagelstudio's) en levensbeschouwelijke en politieke organisaties.

*** betreft o.a. reclamebureaus, architecten en accountantskantoren.

**** betreft o.a. vervaardiging van diverse consumentengoederen (w.o. meubels) en reparatie/installatie machines en apparaten.

We hebben bewust gekozen voor een classificatie van de impact in vijf categorieën. Exacte voorspellingen zijn op dit moment erg onzeker en kunnen na een week al achterhaald zijn. Een meer globale classificatie is in de huidige situatie zinvoller en voor langere tijd bruikbaar. Maar ook voor een classificatie geldt dat inzichten kunnen veranderen naarmate er meer concrete cijfers over de economie en arbeidsmarkt bekend worden. UWV volgt daarom de ontwikkelingen op de voet en zal de inschatting van de impact aanpassen als er aanleiding voor is.

De verdeling van het aantal werknemers per impact-categorie en arbeidsmarktregio is in de volgende tabel te zien.

⁵ Op het moment van schrijven van dit artikel beschikte UWV nog niet over bruikbare actuele informatie over aantal zelfstandigen per sector. UWV zal de komende tijd meer data gaan verzamelen en ontsluiten en op termijn ook de impact gaan vertalen naar de gevolgen voor de arbeidsmarktregio's en voor de langere termijn.

⁶ Voor de veeteelt, bosbouw en visserij is de impact op de werkgelegenheid nog niet bepaald omdat er meer informatie nodig is over het aantal zelfstandigen in deze sectoren.

Tabel B.1 Percentage werknemers naar impact, per arbeidsmarktregio

	Zeer grote krimp	Grote krimp	Gemiddelde krimp	Geen/kleine krimp	Groei
Nederland	20%	12%	23%	21%	23%
Achterhoek	15%	17%	25%	19%	24%
Amersfoort	15%	12%	23%	25%	25%
Drechtsteden	15%	14%	28%	19%	23%
Drenthe	19%	13%	22%	18%	27%
Flevoland	21%	12%	21%	22%	23%
FoodValley	16%	14%	23%	24%	22%
Friesland	20%	12%	19%	22%	27%
Gooi en Vechtstreek	19%	11%	21%	28%	21%
Gorinchem	15%	14%	30%	19%	22%
Groningen	18%	10%	17%	21%	32%
Groot Amsterdam	25%	9%	22%	26%	18%
Haaglanden	22%	10%	20%	21%	27%
Helmond-De Peel	18%	17%	25%	20%	20%
Holland Rijnland	18%	10%	24%	21%	26%
Midden-Brabant	20%	13%	25%	21%	21%
Midden-Gelderland	19%	13%	21%	21%	25%
Midden-Holland	15%	12%	26%	22%	25%
Midden-Limburg	18%	17%	23%	19%	24%
Midden-Utrecht	17%	11%	21%	26%	24%
Noord-Holland Noord	18%	13%	22%	21%	26%
Noord-Limburg	20%	15%	23%	19%	22%
Noordoost-Brabant	18%	13%	26%	21%	21%
Regio Zwolle	17%	13%	22%	21%	27%
Rijk van Nijmegen	18%	11%	19%	22%	29%
Rijnmond	20%	12%	27%	19%	22%
Rivierenland	17%	13%	27%	21%	21%
Stedendriehoek en Noordwest Veluwe	17%	13%	22%	20%	28%
Twente	17%	15%	24%	20%	24%
West-Brabant	19%	12%	27%	20%	21%
Zaanstreek/Waterland	19%	12%	23%	23%	23%
Zeeland	18%	12%	24%	19%	25%
Zuid-Holland Centraal	16%	11%	22%	23%	28%
Zuid-Kennemerland en IJmond	20%	12%	23%	22%	23%
Zuid-Limburg	19%	12%	21%	21%	27%
Zuidoost-Brabant	19%	21%	22%	20%	17%

Typering regionale aandelen sectoren

Om het aandeel van een sector in het regionale aantal werknemers onder te verdelen in vijf groepen ('zeer laag', 'laag', 'gemiddeld', 'hoog' of 'zeer hoog') gebruikt UWV een indexcijfer. Stel dat op landelijk niveau 10 procent van de werknemer in sector A werkt, maar in regio X en Y is dat resp. 16 en 5 procent, dan is het verhoudingsgetal voor regio X: $100 \times 16 / 10 = 160$ en voor regio Y: $100 \times 5 / 10 = 50$. Bij een waarde van 100 wonen in de regio procentueel evenveel werknemers die in de sector werken als voor Nederland als geheel. Voor de indeling in vijf groepen hanteren we altijd als grenswaarden: 68, 88, 115 en 150 (om een symmetrische verdeling te krijgen). Regio's die sterk gespecialiseerd zijn in een bepaalde sector hebben hoge scores (zoals Groot Amsterdam met indexcijfer 159 in de horeca).

Bijlage 2 Bronnen voor de bepaling van de sectorale impact

Sinds het uitbreken van de coronacrisis hebben de economische researchafdelingen van de grote banken analyses gepubliceerd over de sectorale gevolgen van het virus. Het Centraal Planbureau (CPB) besteedt in haar scenario-analyse van 26 maart eveneens aandacht aan de sectoren die het meest getroffen worden. De banken en het CPB concentreren zich op de impact op de productie en/of de omzet van sectoren. De banken drukken de impact uit in cijfers, terwijl het Centraal Planbureau kwalitatieve uitspraken doet. Specifiek voor de sector bouwnijverheid heeft het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) recent een studie gepubliceerd. Daarin wordt de impact op zowel de productie als de werkgelegenheid in de bouw beschreven.

De verwachtingen van de banken, het CPB en het EIB zijn belangrijke bronnen voor de sectorale impact die UWV voor dit artikel heeft ingeschat. De sectorale verwachtingen van deze onderzoeksinstituten hebben we omgezet in een classificatie van 'zeer grote krimp' tot en met 'groei'. UWV brengt ook zelf in kaart in welke sectoren sprake is van een tekort aan personeel en in welke sectoren mensen vanwege het coronavirus niet of minder kunnen werken. Hierbij baseren we ons op inventarisaties onder het netwerk van werkgevers(organisaties) en de kennis van de sector- en prognose-experts van UWV over werkgelegenheidsontwikkelingen in sectoren. Voor de sectorale impact die we zelf inschatten, kijken we niet alleen naar de impact op productie, maar vooral naar de werkgelegenheid. We hanteren daarbij een uitgebreidere sectorindeling dan de banken en het CPB doen. Zo maken niet alle banken onderscheid tussen food en non-food in de detailhandel, terwijl de impact voor deze branches sterk verschilt. De verwachtingen van de banken, CPB, EIB en UWV zijn vervolgens gewogen tot één inschatting. Als de inzichten van de verschillende organisaties uiteenlopen, dan hebben we onze eigen inschatting laten prevaleren. UWV heeft de resultaten van deze analyse gepubliceerd op 7 mei 2020.⁷ Het huidige artikel is een vertaling van deze analyse naar de impact per arbeidsmarktregio.

Geraadpleegde bronnen

ABN AMRO (2020). *Invloed coronacrisis op Nederlandse economie*, 27 maart 2020.

CPB (2020). *Scenario's economische gevolgen coronacrisis*, 26 maart 2020.

EIB (2020). *Vooruitzichten voor de bouw na de coronacrisis*, 3 april 2020.

ING Economisch Bureau (2020). *Een vijfde van de economie ligt stil in april en mei*, 8 april 2020.

RaboResearch (2020). *Nederlandse economie krimpt dit jaar harder dan in 2009 – vragen en antwoorden*, 9 april 2020.

UWV (2020). *Inventarisatie van acute personeelstekorten en -overschotten*, Update 6 mei.

Bijlage 3 Noodmaatregelen van het kabinet

Het kabinet heeft diverse regelingen getroffen om werknemers en zelfstandigen te steunen. Een van de regelingen is de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor het behoud van Werkgelegenheid (NOW). Sinds 6 april 2020 kunnen werkgevers die een omzetverlies van minimaal 20% hebben een aanvraag indienen voor een loonkostensubsidie via de NOW. De regeling geldt zowel voor personeel met een vaste aanstelling als voor personeel met een flexibel contract. Werkgevers kunnen tot en met 5 juni een aanvraag indienen voor de eerste tranche van de NOW. Het kabinet heeft in mei een tweede termijn van de NOW-regeling aangekondigd (NOW 2.0), voor tegemoetkoming in de loonkosten van juni t/m september. De systematiek is grotendeels hetzelfde, maar de voorwaarden wijken op een aantal punten af van de eerste NOW-regeling. Zo wordt binnen NOW 2.0 de vaste opslag voor opbouw van het vakantiegeld, pensioenpremie en andere werkgeverslasten verhoogd, mogen werkgevers geen bonussen en dividend uitkeren en komt er een inspanningsverplichting om (om)scholing van werknemers te stimuleren. Ook zijn er voor NOW 2.0 afspraken gemaakt over hoe werkgevers moeten handelen als ze toch werknemers willen ontslaan.

Zelfstandigen in de getroffen sectoren zien hun omzet van de ene op de andere dag fors terugvallen. Zij kunnen gebruikmaken van een versoepelde bijstandsregeling bij hun gemeente (Tozo: Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers). Het kabinet heeft in mei bekendgemaakt de Tozo te verlengen tot en met september 2020 (Tozo 2). Tozo 2 heeft enkele aanpassingen ten opzichte van de huidige Tozo. Zo wordt er een partnerinkomenstoets uitgevoerd. Ondernemers die door de maatregelen van het kabinet om het coronavirus te bestrijden directe gevolgen ondervinden, kunnen een beroep doen op een eenmalige tegemoetkoming van 4000 euro per onderneming als ze in de periode tussen 16 maart en 15 juni een omzetverlies van tenminste 4000 euro verwachten en tenminste 4000 euro aan vaste lasten hebben (TOGS: Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19). Ondernemers kunnen tot en met 26 juni een aanvraag indienen. Voor MKB-ondernemers uit de sectoren die onder de TOGS vallen en een omzetverlies van meer dan 30% verwachten komt een nieuwe regeling: de Tegemoetkoming Vaste Lasten MKB (TVL). Bedrijven kunnen op basis van deze regeling in aanmerking komen voor een belastingvrije tegemoetkoming om hun vaste materiële kosten te kunnen betalen. Het gaat om maximaal 50.000 euro. De TVL geldt voor de periode vanaf 1 juni tot en met eind september 2020. Bedrijven kunnen gebruik maken van meerdere regelingen naast en achter elkaar: NOW, TOGS en TVL.

⁷ Zie UWV (7 mei 2020). *Coronacrisis: impact op de werkgelegenheid verschilt per sector*.

Colofon

Uitgave

UWV Arbeidsmarktinformatie, 4 juni 2020

Postadres

UWV
Afdeling Arbeidsmarktinformatie en -advies
Postbus 58285
1040 HG Amsterdam

Inlichtingen

freek.kalkhoven@uwv.nl
menno.devries@uwv.nl

Auteurs

Katinka van Brakel
Freek Kalkhoven
Menno de Vries
Sake Wagenaar

Volg ons

Disclaimer

Alles uit deze uitgave mag worden overgenomen, graag zelfs, maar gebruikt u wel de bronvermelding.

UWV © 2020

De kennispublicaties van UWV hebben betrekking op vier gebieden. Deze kennen een eigen kleurcodering. Zo kunt u snel zien op welk gebied een publicatie betrekking heeft:

ontwikkelingen in de sociale zekerheid

arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie

verder professionaliseren van de dienstverlening

financiële aspecten van de sociale zekerheid